

Huittisten kaupunki
Kaupunginhallitus
kaupunki@huittinen.fi

Viite Lausuntopyyntö 20.1.2025

Aihe Huittinen, Karsitun aurinkovoimalan osayleiskaavan luonnos

Huittisten kaupunginhallitus on pyytänyt Satakunnan Museon lausuntoa Karsitun aurinkovoimalan osayleiskaavan luonnoksesta. Karsittu Green Energy Oy suunnittelee aurinkoenergian tuotantoaluetta n. 5 km etäisyydelle Huittisten keskustasta lounaaseen. Laadittavan oikeusvaikutteisen osayleiskaavan tarkoituksena on mahdollistaa aurinkovoimalan ja siihen liittyvien paneelikenttien, huoltoteiden sekä energiavaraston rakentaminen. Suunnittelualue on laajuudeltaan 171 hehtaaria ja aurinkopaneelien käyttöön tulevia alueita on maksimissaan 133 hehtaaria. Aluetta halkoo Fingrid Oyj:n 400 kV ja 110 kV voimalinjat. Kaava-alueella sijaitseva lironkallion alue on tarkoitettu säilyttämään metsätalouksikäytössä. Hankkeen sähkönsiirtoreitit sijoittuvat kaava-alueen ulkopuolelle ja ne luvitetaan omassa prosessissaan.

Hanketta koskeva ympäristövaikutusten arviointi on parhaillaan käynnissä. Satakunnan Museo on antanut lausuntonsa hankkeen YVA-ohjelmasta 13.8.2024 ja YVA-selostuksesta 7.3.2025. Ympäristövaikutusten arvioinnin yhteydessä laaditut selvitykset toimivat myös kaavoituksen taustaselvityksinä.

Satakunnan Museon kannanotto

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Hankealue ei sijoitu suoraan mihinkään valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön tai maisema-alueelle. Hankealueen koillisreuna kuitenkin rajautuu Rajjalan kylän valtakunnallisesti (RKY) ja maakunnallisesti (Satakunnan rakennusperintö 2005 ja 2023) merkittävästään kulttuuriympäristöön. Alle 5 kilometrin etäisyydellä hankealueesta sijaitsee lähimmillään reilun kahden kilometrin päässä valtakunnallisesti merkittävä maisema-alue Kokemäenjokilaakson kulttuurimaisemat sekä useita maakunnallisesti merkittäviä kulttuuriympäristöjä sekä yksittäiskohteita.

Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 (2019) valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviä kulttuuriympäristöjä koskee yhteinen suunnittelumääräys: *Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä mukaan lukien avoimet viljelyalueet. Kaikista aluetta tai kohdetta koskevista suunnitelmista ja hankkeista, jotka oleellisesti muuttavat vallitsevia olosuhteita, tulee museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen. Kohteen ja siihen olennaisesti kuuluvan lähiympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kohteen kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvot sekä huolehdittava, ettei toimenpiteillä ja hankkeilla vaaranneta tai heikennetä edellä mainittujen arvojen säilymistä.*

Satakunnan Museo on huomauttanut jo hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä, että lähtötietojen osalta sekä alueella toteutettu maisemaselvitys että YVA-selostus ovat olleet puutteellisia esimerkiksi maakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen suhteen. Myös kaavaselostuksessa on vastaavia puutteita. Kaavaselostuksessa luvussa 4.9. *Maisema ja rakennettu kulttuuriympäristö* sivulla 25 olevassa kartassa on esitetty valtakunnallisesti merkittävät maisema-alueet (VAMA2021), valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY2009) sekä maisemallisesti tärkeät alueet, jotka ovat tosin nimetty karttaselitteessä maakunnallisesti merkittäviksi kulttuuriympäristöiksi. Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 osoitetut maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt, kuten *Rajjalan kylä ja kulttuurimaisema* puuttuvat kartalta kokonaan. Museo huomauttaa, että näitä kulttuuriympäristöjä koskee Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 vastaava suunnittelumääräys kuin RKY- ja VAMA-alueita. Satakunnan Museo näkee, että kaavaselostusta ja kaavan vaikutusten arviointia suhteessa kulttuuriympäristöihin ja maisema-alueisiin nähden tulee täydentää.

Lisäksi kaavan lähtöaineistona on hyvä huomioida parhailaan luonnosvaiheessa oleva Satakunnan maakuntakaava 2050. Tätä varten toteutettiin Satakunnan rakennetun kulttuuriympäristön päivitys- ja täydennysinventointi (Niina Uusi-Seppä/Ramboll 2023). Tämän selvityksen keskeiset tulokset on hyvä huomioida kaavaselostuksessa.

Satakunnan Museo on todennut jo hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä, että hankealueen sisältä tulee varata riittävä suojavyöhyke kulttuuriympäristöihin sekä asutukseen nähden. Näin paneelikentät eivät tule esille esimerkiksi kaava-alueen ulkopuolella toteutettavien hakkuutöiden seurauksena. Kaavaluonnoksessa alueelle on osoitettu joitakin alueen osia, joissa puustoa säilytetään. Reunoilla olevat alueet

vaikuttavat kuitenkin hyvin kapeilta (20 m) ja niiden riittävyys esimerkiksi myrskytuhoja silmällä pitäen on kyseenalainen. Satakunnan Museo näkee, että suoja-alueita tulee leventää ja vastaava alue tulee osoittaa myös alueen koilliskulmassa olevan paneelikentän pohjoislaidalle, koska tämän alueen lähistöllä olevat viljelyaukeat kuuluvat Rajjalan kylän maakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Suunnittelualueella on YVA-hankkeen yhteydessä toteutettu arkeologinen inventointi (Heilu Oy 2024). Inventointiraporttia ei kuitenkaan ole liitetty YVA-selostukseen eikä kaava-aineistoihinkaan. Satakunnan Museo sai inventoinnin arvioitavakseen vasta 25.3.2025. Museo huomauttaa, että arkeologisten selvitysten raportit tulee toimittaa alueelliseen vastuumuseoon välittömästi niiden valmistuttua, jotta niiden riittävyys voidaan arvioida ja mahdolliset täydennykset tehdä ennen hankkeen etenemistä.

Karsitun aurinkoenergianhankkeen suunnittelualueelta ei ennen inventointia tunnettu muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä, eikä niitä löytynyt inventoinnissakaan. Hankkeella ei ole vaikutuksia arkeologiseen kulttuuriperintöön. Arkeologisen inventoinnin raportti tulee kuitenkin liittää kaava-aineistoon.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja (sij.) Akuliina Aartolahti

Tutkija Olli Joukio

Arkeologi Leena Koivisto

Tiedoksi

Varsinais-Suomen ELY-keskus/kirjaamo, Johanna Rinne
Satakuntaliitto/kirjaamo, Susanna Roslöf, Daniel Nagy
Museovirasto/kirjaamo
Huittisten kaupunki/Seija Holmi
Karsittu Green Energy Oy/Salla Honkanen

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä